

ПАРЛАМЕНТАРАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАР НЫҒАЮДА

Хабарланғандай, Олий Мажлис Заң шығару палатасының Спикері Н.Исмаилов басшылығындағы делегация ресми сапармен Пәкістан Ислам Республикасында болды. Сапар аясында Пәкістан Парламентінің Ұлттық Ассамблеясы Спикері Сардор Аяз Содиқ, Сенат Төрағасы Юсуф Риза Ғилони және Пенджаб облысы парламентінің басшылығымен кездесулер өткізілді.

Кездесулер барысында Заң шығару палатасының Спикері Пәкістан тарапына елімізде жүргізіліп жатқан демократиялық реформалар, жаңа редакциядағы Конституция, “Өзбекстан — 2030” стратегиясы аясында атқарылып жатқан іс-шаралар және шетелдік инвесторлар үшін жасалып жатқан мүмкіндіктер туралы кең көлемде ақпарат берді. Пәкістан Ұлттық Ассамблеясының Спикері Сардор Аяз Содиқ Өзбекстанды сенімді се-

ріктес ретінде бағалап, елімізде жүзеге асырылып жатқан реформаларға жоғары баға берді. Сонымен қатар Өзбекстан мен Пәкістан арасындағы жан-жақты қарым-қатынастар белсенді дамып келе жатқанын, бұл үдерісте Президент Шавкат Мирзиязев пен Пәкістан Премьер-министрі Шахбоз Шарифтің өзара сапарлары маңызды рөл атқарып отырғанын атап өтті.

Ұлттық Ассамблея Спикері Өзбекстан Президентінің баста-

масымен Ташкент — Исламабад — Ташкент және Ташкент — Лакхор — Ташкент бағыттарында тікелей әуе қатынасының ашылуы екі ел халқы, әсіресе іскер топтар үшін үлкен қолайлылық туғызып отырғанын айтты.

Пәкістан Парламенті Сенатының Төрағасы Юсуф Ризо Ғилонимен кездесу барысында да соңғы жылдары мемлекет басшыларының бастамасымен жүргізіліп жатқан ашық, сындарлы және белсенді сыртқы саясат нәтижесінде Өзбекстан мен Пәкістан арасындағы қарым-қатынастар жаңа деңгейге көтерілгені ризашылықпен атап өтілді.

Юсуф Ризо Ғилони Премьер-министр Шахбоз Шарифтің биылғы февральдағы Өзбекстанға жасаған тарихи сапары екіжақты қатынастарда жаңа кезеңнің басталуына себеп болғанын, осы сапар аясында ынтымақтастықты дамытуға негіз болатын бірнеше келісімдерге қол жеткізілгені ризашылықпен атап өтті. Екі ел арасында қол қойылған

80-ге жуық келісімшарт-құқықтық құжаттар мен “Жол картасы” және келісімдердің министрліктер мен кеңселер тарапынан дер кезінде орындалуын бірлескен парламенттік бақылау аясында қадағалау туралы ұсынысты қолдады.

Делегация мүшелерінің Пенджаб облысы парламенті спикерінің міндетін атқарушы Иқбол Чаннармен кездесуі де өтті. Кездесу барысында тараптар парламентаралық байланыстарды аумақтық деңгейде де жандандыруға дайын екендерін білдірді.

Сапар аясында Пәкістан Ислам Республикасы Парламентінің Ұлттық Ассамблеясы мен Олий Мажлис Заң шығару палатасы арасындағы достық топтарының алғашқы жиналысы өтті. Онда жоғары деңгейдегі келісімдердің орындалуында парламенттердің рөлі, көлік-логистика, мәдени-гуманитарлық салалардағы ынтымақтастық және алдағы жоспарлар сөз болды. Парламентаралық достық топтары қызметін жандандыру, өзара сапарлармен алмасуды жалғастыру қажеттігі ерекше атап өтілді.

М.КОМИЛОВА,
ӨЗА-ның тілшісі.

“БАРКАМОЛ АВЛОД БОЛАЛАРИ” ФЕСТИВАЛІ ӨТТІ

Некіс қаласындағы “Оққуш” кешенінде Өзбекстан Республикасы Президентінің 2025 жылғы 8 сентябрьдегі “Мектептен тыс білім беру жүйесін жаңа деңгейге көтеру іс-шаралары туралы” қаулысы аясында “Келешек орталықтарының” қызметіне арналған баспасөз конференциясы және “Баркамол авлод болалари” атты республикалық фестиваль өтті.

Шараға Қарақалпақстан Республикасы Мектепке дейінгі және мектепте білім беру министрлігінің жауапты басшылары, аумақтардағы “Баркамол авлод” балалар мектептерінің директорлары мен қызметкерлері, дарынды оқушылар, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қатысты.

Шара барысында Қарақалпақстан Республикасы Мектепке дейінгі және мектепте білім беру министрлігінің орынбасары Қ.Исмаилов Президентіміздің 2025 жылғы 8 сентябрьдегі “Мектептен тыс білім беру жүйесін жаңа деңгейге көтеру іс-шаралары туралы” қаулысы

және одан туындайтын міндеттер туралы кеңінен түсініктеме берді. Содан соң конференцияда Республикалық “Баркамол авлод” балалар мектебінің директоры Д.Қазақова соңғы жылдары бұл мектептерде атқарылған жұмыстар мен қол жеткізілген жетістіктер туралы баяндама жасады.

Шарада журналистер министрлік өкілдеріне қазіргі таңда қоғамда қызығушылық тудырып отырған бірқатар мәселелер бойынша сұрақтар қойып, нақты жауаптар алды.

Содан соң “Баркамол авлод болалари” республикалық фестивалі басталып, онда өткен оқу жылы бары-

сында өз бағыттары бойынша белсенділік танытқан үздік оқушылар, мектеп мұғалімдері мен директорлар ұйымдастырушылар тарапынан арнайы дипломмен, мақтау қағазымен және естелік сыйлықтармен марапатталды.

— Сабақтан бос уақыттыңда Хожейлі ауданындағы “Баркамол авлод” балалар мектебінде ұйымдастырылған ұлттық қолөнер, корей тілі және IT үйірмелеріне қатысамын, — дейді фестиваль жеңімпаздарының бірі, Хожейлі ауданындағы №3 жалпы орта білім беретін мектептің оқушысы Сабрина Мамадинова. — Бұл фестивальде ұлттық кестелеу бағыты бойынша бірінші орынды иелендім. Болашақта ұстаздарымнан алған білімді өмірде қолданып, елімізге қажет білікті маман болуға тырысамын.

Шара “Баркамол авлод” балалар мектептерінің тәрбиеленушілері дайындаған концерттік бағдарламаға жалғасты.

Д.АБИБУЛЛАЕВ,
ӨЗА-ның тілшісі.

ТРАНСПОРТ САЛАСЫНДАҒЫ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚ КЕҢЕЮДЕ

Елімізде теміржол, автокөлік тасымалы, әуе қатынасы және порт қызметтері саласындағы ынтымақтастықты дамыту арқылы кең экономикалық мүмкіндіктерге жол ашылуда.

Өзбекстан Республикасының көлік министрі Илхом Махмамов елімізге ресми сапармен келген Латвия Республикасының көлік министрі Атис Швинка басшылығындағы делегация өкілдерімен кездесу өткізді. Латвия теміржолдары, Рига, Лиелпая және Вентспилс порттарының басшылары қатысуымен өткен кездесуде тараптар теміржол, автомобиль тасымалы, әуе қатынасы және порт қызметтері саласындағы ынтымақтастықтың болашағын талқылады.

Расында, бүгінгі таңда елдеріміз арасын-

дағы көлік саласындағы стратегиялық сәріктестік пен өзара байланыстың он қарқыны байқалуда. Латвия Көлік министрі Атис Швинка Өзбекстанға алғашқы сапары екенін атап өтіп, бұл сапардың басты мақсаты — елімізбен көлік саласындағы ынтымақтастықты келесі деңгейге көтеру екенін айтты.

Сондай-ақ ол әуе рейстерінің санын көбейтуге, жүк тасымалы көлемін арттыруға және электрондық сауданы дамытуға қызығушылық білдірді.

Өзбекстан тарапы цифрлық көлік құжаттарына көшу, автокөлікпен жүк тасымалына арналған рұқсат бланкілерінің санын көбейту және транзиттік тасымалдар үшін рұқсатнамасыз жүйе енгізу мәселелерін көтерді.

Көлік министрі, атап айтқанда, Шығыс — Батыс және Оңтүстік бағыттар бойынша халықаралық көлік дәліздерін дамыту бағытында атқарылып жатқан жұмыстар жайында ақпарат беріп, Латвия тарапын бұл көлік дәліздерінің әлеуетін арттыруда бірлесіп шаралар қарастыруға шақырды.

А.РУСТАМОВ,
ӨЗА-ның тілшісі.

Мемлекеттік саясаттың өзегі — халық қауіпсіздігі

АДАЛДЫҚПЕН ӨЛШЕНЕДІ

Бүгінгі таңда елімізде халықтың тыныштығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, төтенше жағдайлардың алдын алу және олардың салдарын азайту мақсатында мемлекет тарапынан жүйелі әрі кешенді шаралар жүзеге асырылуда. Мемлекет басшысының бастамасымен соңғы жылдары азаматтық қорғаныс жүйесін жетілдіру, құтқару қызметтерінің материалдық-техникалық базасын нығайту, мамандардың кәсіби даярлығын арттыру бағытында бірқатар маңызды реформалар іске асырылды.

Сонымен қатар жедел әрекет ету топтарының жұмыс алгоритмі де жетілдіріліп, апаттық-құтқару техникалары жаңартылуда. Табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың алдын алу, олар жайлы халықты уақтылы ескерту және эвакуациялау, төтенше жағдай кезінде шұғыл көмек көрсету жүйесі біртіндеп халықаралық стандарттарға сәйкестендірілуде.

Бұдан тыс, білім беру мекемелерінде, кәсіпорындар мен ұйымдарда азаматтық қорғаныс және алғашқы медициналық көмек дағдыларын үйрету кеңінен жолға қойылды. Бұл ретте қоғамның қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру, әрбір азаматтың өзін және өзгені қорғау қабілетін арттыру — мемлекеттік саясаттың басты бағыттарының бірі ретінде айқындалған.

Мемлекеттің бұл бағыттағы табынды саясаты тек апатқа қарсы күреспен шектелмейді, сонымен қатар ұлттың қауіпсіздікке деген жалпы көзқарасын түбегейлі өзгертуге, азаматтардың жауапкершілігін арттыруға бағытталған.

Осы орайда, Аққорған ауданында ел қорғанысын, халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде маңызды рөл атқаратын мамандардың кәсіби және рухани деңгейін көтеруге арналған кең ауқымды насихаттық шара өтті. Шараның басты мақсаты — азаматтардың, әсіресе жастардың санасына “Отанды қорғау — қасиетті әрі жауапкершілікті талап ететін борыш” екенін терең сіңіру.

Аудандық Төтенше жағдайлар бөлімінде өткен жиынға қоғам белсенділері, сала мамандары

мен мемлекеттік ұйым өкілдері қатысты. Атап айтқанда, онда аудандық Халық депутаттары кеңесінің депутаты, аудандық Тарих және өлкетану мұражайының директоры А.Қурбанов, Аққорған аудандық Төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы Б.Абдувахобов, Республикалық рухани жетілдіру орталығы аудандық бөлімінің басшысы У.Ботирова сөз сөйлеп, өз салалары бойынша пікірлерімен бөлісті.

Жиын барысында Төтенше жағдайлар қызметкерлерінің ел қауіпсіздігі жолындағы қызметі батырлықпен пара-пар екені ерекше атап өтілді. Құтқарушы болу — адам өмірін сақтап қалуға ұмтылатын, тәуекелге бел байлайтын нағыз ержүрек жандардың таңдауы. Олар үшін әрбір секунд, әрбір шешім — адам тағдыры. Сондықтан мұндай қызметті таңдаған жан — еліне, жеріне, халқына адал қызмет етуді өмірлік мұрат тұтқаны сөзсіз.

Шара барысында аудан мектептерімен тығыз байланыс орнату, жас ұрпақ арасында патриоттық рухты нығайту, азаматтық қорғаныс бағытында ағартушылық жұмыстар жүргізу жайлы нақты жоспарлар бекітілді.

Ендігі кезекте құтқарушылар мен сала қызметкерлері оқу орындарында кездесулер өткізіп, жасөспірімдерге ел қорғаудың мән-маңызын, қауіп төнген кезде не істеу қажеттігін үйрететін болады.

Е.АБДУРАХЫМҰЛЫ

ҚҰНБАҒЫС АЛАҢЫ

Халықты азық-түлік өнімдерімен қамтамасыз ету, ауыл шаруашылығында жоғары табысты бағыттарды дамыту және экспортқа шығарылатын өнімдерді өсіру бүгінгі таңда өзекті мәселелердің бірі. Осы мақсатта құнбағыс дақылдары стратегиялық маңызға ие болып, ішкі базарды маймен қамтамасыз етуде ғана емес, жаңа жұмыс орындарын құруда және экспорттық әлеуетті арттыруда да маңызды рөл атқарады.

Құнбағыс (Helianthus annuus) — негізінен май үшін өсірілетін, сондай-ақ сүрлем, тұқым, май қалдықтары (коспа) тағы басқа да өнімдердің көзі ретінде кеңінен қолданылатын өсімдік. Оның тұқымы 35-55% май сақтайды және жоғары сапалы өсімдік майын өндіру үшін негізгі шикізат болып табылады.

Азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Одан алынатын май халықтың күнделікті тамақтану рационында маңызды орын алады. Құнбағыс майы мен тұқымдары әлемдік нарықта жоғары сұранысқа ие өнімдер қатарына кіреді.

Шөлейттенуге қарсы күресте де тиімді. Құнбағыс құрғақшылыққа төзімді. Ауыл шаруашылығында айналымдық дақыл ретінде қолданылады. Ол топырақты эрозиядан қорғайды және кейбір ауруларға қарсы профилактикалық маңызға ие.

Соңғы жылдары Науаи облысының Наубахар ауданында құнбағыс өсіруге көңіл бөлінуде. 2023-2025 жылдарға арналған ауыл шаруашылығы саласындағы даму бағдарламаларында құнбағыс өсіру алаңдарын кеңейту көзделген. Заманауи тамшылатып суару және механикаландырылған өсіру әдістері енгізілуде.

2025 жылы аудан бойынша 3 мың гектардан астам жерге құнбағыс егілді және бұл көлем жылдан-жылға артып келеді. Құнбағыс орташа есеппен 1 гектардан 1,5-2 тонна тұқым береді. Оның тазартыл-

ған тұқымы мен майы базарда қымбат бағаланады. Бұл фермерлер мен дикан-дар үшін жоғары табыс көзі болып саналады.

Тұқымды өңдеу, сақтау, тасымалдау және сату үдерістерінде көптеген адамдар жұмыс істейді. Өңдеу өнеркәсібін дамытады. Құнбағыстан тек май ғана емес, сонымен қатар коспа, протеинді тағам, косметикалық құралдар да дайындалады.

Құнбағыс өсіру ауыл шаруашылығын әртараптандыруда, халықты сапалы азық-түлік өнімдерімен қамтамасыз етуде және елдің экспорттық әлеуетін арттыруда үлкен маңызға ие. Ол үшін озық агротехнологиялар, суару жүйелерін жаңғырту және кәсіпкерлерді қолдау қажет. Құнбағыс — топырақ қана емес, экономика үшін де құнды байлық көзі саналады.

Наубахар ауданының негізгі жол жиектерінде егілген құнбағыс алқаптары бүгінде селфи алаңдарына айналды. Өз мақсаттарына бет алған жолаушылар бір сәтке түсіп, осы сұлу көріністен ләззат алып, естелік ретінде суретке түсуде. Егілген құнбағыстар аудандағы май өндіру зауытын өніммен қамтамасыз етуге қызмет етеді.

Э.БАБАНАЗАРОВ,
Наубахар ауданы әкімдігінің баспасөз қызметінің басшысы.

Депутат пікірі

КӘСІПҚОЙ БОЛУ МАҢЫЗДЫ

Ұлттық статистика комитетінің мәліметінше, биыл 14-30 жас аралығындағы жастардың саны 9,5 миллионнан асты. Бұл халықтың 25 пайыздан астамы осы жас тобында деген сөз. Жастардың көптігі проблема емес, мүмкіндік, жоғары адами капитал ретінде қарап, олардың білім алуына, әсіресе, кәсіби өсуіне жан-жақты қолдап-қуаттау стратегиялық мәселеге айналды.

Мемлекет басшысының төрағалығымен өткен мектепке дейінгі және мектептегі білім беру саласындағы реформаларды жүзеге асыру және алдағы басымдықтарға арналған бейнеконференция осы тұрғыдан маңызды.

Жиында жауаптыларға облыс пен аудан әкімдерімен бірлесіп, биылғы жылы 598 техникумға халқаралық стандарт бойынша оқу орнында Прези-

дент және мамандандырылған оқу орындарында жинақталған тәжірибені негізге ала отырып, заманауи кәсіби оқыту ортасын енгізу тапсырылды.

Кәсіби болу, еңбек ету — адамның сәні. Бұл әсіресе есейіп, үлкен өмірге кіріп келе жатқан жастар үшін өте маңызды. Сондықтан да ата-бабаларымыз балаларының өнерді немесе пайдалы кәсіпті меңгеруіне үлкен мән берген.

Жастар колөнермен айналыспаса, қалаған кәсібіне кіріспесе, махалаға, сіңісіп кетуге, өмірде қиындықтарға кезігеді. Жастар қаншалықты кәсіби, білікті болса, соғұрлым елдің көркеюі, халқы мен ұлты биіктей түседі.

Перзенттерін білімді, өнерлі етіп тәрбиелеу — халқымызға тән дәстүр. Біздің өмір салтымызда ғылым мен өнердің ұлықталуы тегін емес. Бір ғұламаның “Алтыны, күмісі жоқ кедей емес, кәсіби жоқ кедей” деген сөзінде үлкен мән жатыр.

Елімізде отбасылардағы кедейшілікті азайту және жас ұрпақтың әлеуметтік-экономикалық белсенділігін арттыруда бүгіннен бастап өсіп келе жатқан жастарды кәсіби маман етіп шығарудағы жүйелі көзқарастың маңызы зор.

Сондықтан тиісті министрліктер, кенселер, әкімдіктер бұл іске үлкен жауапкершілікпен қарауы қажет.

9-сыныпты аяқтаған бала қазір көмелеттік жасқа жетіп, өмірдің тылсым сырларына қызығып, жігері мен ынта-ықыласына бөленді делік. Осы кезде жастарды кәсіпке баулу, дұрыс жолға салу олардың болашағына оң ықпалын тигізеді. Керісінше, оларды елемей, өз еркімен қалдыру жағымсыз салдарға әкелуі мүмкін.

Мойындау керек, қазірдің өзінде жастар үшін үлкен ресурстар, жағдайлар, мүмкіндіктер бар. Алайда, оларды дұрыс жұмылдыратын нақты жүйе мен жауапты бөлім болмады. Расында, әр бағытта жүйелі жұмыс жасайтын, жұмысты ұдайы саралап, бар жауапкершілікті өз мойнына алатын кеңсенің болуы сол саланың өркендеуінде басты рөл атқарады.

Осы мақсатта кәсіптік білім беру мен оқыту жүйесін басқару және әдістемелік үйлестіру үшін Кәсіптік білім беру агенттігін құру туралы шешім қабыл-

данды. Бұл агенттік бұл салада бірінғай мемлекеттік саясатты жүзеге асырмақ.

Енді ол жастарды кәсіптік-техникалық біліммен қамту, кәсіптер мен мамандықтардың біліктілік деңгейлері, оқу мерзімі, түлектердің білімін бағалау тәртібі сияқты ұйымдастыру-әдістемелік сипаттарды реттейтін және бақылайтын мекеме болмақ.

Халықтық демократиялық партия жастардың білімді болуына, кәсіби білімі мен біліктілігін арттыруға, болашақта лайықты өмір жолын таңдауға септігін тигізетін бастамаларды қолдап-қуаттап, оны жүзеге асыру жолында аянбай еңбек ететін болады.

Жастарды кәсіпқой етіп өсіру жолындағы игілікті істің мақсаты да айқын: әлемдік және жергілікті еңбек базарының талаптарына сай кадрлар даярлау арқылы ұл-қыздарымыздың жұмыспен қамтылуын қамтамасыз ету, олардың қоғам мен өмірден өз орнын табуға көмектесу.

У.ИНОЯТОВ,
Олий Мажлис Заң шығару палатасы ӨзХДП фракциясының басшысы.

Өнегелі өмір

АХАНГАРАННЫҢ АДАЛ ПЕРЗЕНТІ

Тамаша жан, шебер ұйымдастырушы, ауыл шаруашылығының терең білгірі, Өзбекстан Республикасына еңбегі сіңген ауыл шаруашылығы қызметкері, Ахангаран перзенті Соғломбек Балашовтың биыл 28 августа көршілес Қазақстан Республикасының елордасы Астана қаласында кенеттен қайтыс болғанын естіп, қайғыға баттық.

Соғломбек Балашов 1946 жылғы 20 сентябрьде сол кездегі Ахангаран ауданының Соғлом ауылындағы қарапайым дикан отбасында дүниеге келді. Әкесі Балашов осы ауылға деген шексіз сүйіспеншілігінен баласына Соғломбек деп ат қойыпты. Балашов ата шын мәнінде дикан емес пе, тағдырдың жазуымен оның отбасы Ахангаран ауданының Байтөп ауылына көшіп келіп, мал шаруашылығымен айналысты. Ол қайғылы оқиғадан қаза тапқанда, Соғломбек төрт жасқа жана толған еді. Жетімдіктің ауыр күндері басталды. Табиғатынан зерек, еңбекқор Соғломбектің далада мал бағып жүргенде де қолынан кітап түспейтін.

Бешкападағы толық емес мектептің бірінші сыныбына 1952 жылы оқуға барған Соғломбек 1963 жылы орта мектептің үздік бағамен бітіріп, совхозда қарапайым шопандықты еңбек жолын бастады, жоғары оқу орнына түсуге отбасындағы жағдай мүмкіндік бермеді. Дегенмен ол білім алуға ұмтылды, осы мақсатта Шыназдағы ветеринарлық техникумға оқуға түсті. үш жыл бойы шопан таяғын ұстаған Соғломбек техникумды бітірген соң, 1966 жылы 1 июль айынан өзі тұратын аймақтағы “Ахангаран” совхозында ветеринар-техник бо-

лып жұмыс істей бастады. Жұмыстан қол үзбей жүріп, ол Самарқант ветеринарлық институтын да табысты аяқтады. 1981 жылы табанды, білімді, бастамашыл бас зоотехник Балашовты Сабыр Рахимов атындағы совхозға директор етіп тағайындады. 1985 жылғы Соғломбекті бірнеше жылдан бері артта қалған Ворошилов атындағы совхозға директор етіп жіберді. Міне, осы жылдарда Балашов басқарған шаруашылықтар аудандағы ең алдыңғы қатарлы шаруашылықтардың біріне айналды.

Ахангаран ауданында 1990 жылғы март айында өткен Аудандық Кеңестің сессиясында аудандық Кеңес төрағалығына үміткерлер талқыланды. Кандидаттар да кездесіскен емес еді, бірақ Балашовты жақсы білетін депутаттар Ахангаран аудандық Кеңесінің төрағалығына Соғломбек Балашовтың кандидатурасын мақұлдады.

Сол жылы өткен Ахангаран аудандық партокмының есеп беру-сайлау конференциясында Соғломбек Балашов баламалы түрде Ахангаран аудандық партия комитетінің бірінші хатшысы болып сайланды, сөйтіп өз жұмысына құлшына кірісті. Ол жылдар өте қиын жылдар болды. Бұрынғы кеңестің Балтық бойы елде-

рінде әртүрлі митингтер басталды, ешкім іс жүзінде жұмыс істерісі келмеді.

1991 жылдың 31 августында Өзбекстан тәуелсіздігі жарияланған күнді Соғломбек Балашов қуанышпен қарсы алып, жұмыс істеді, үнді нағыз уақыты келгенін терең сезініп, іс жүзіндік істерге кірісті. Ол кезде Ахангаран ауданы нашар жағдайға түскен, шаруашылықтар жылдық жоспарларын мүлдем орындамаған, жолдардың тозығы жеткен және ауданның дерлік барлық ауылдарына газ жетпеген еді.

1992 жылы Ахангаран аудандық Кеңесінің VIII сессиясында Соғломбек Балашов Ахангаран ауданының бірінші әкімі болып сайланды. Ол аудандағы өзекті мәселелер туралы жоғары мемлекеттік ұйымдарға хаттар жазып, өтініштермен, жаңа бастамалармен шықты. Осы іс-әрекеттердің нәтижесінде 1992 жылы Ахангаран ауданында 1993-1995 жылдары әлеуметтік-экономикалық даму және тұрғын үйлерді газдандыру мәселесі талқыланып, Министрлер Кабинетінің арнайы қаулысы қабылданды.

Бұл Ахангаран ауданы тұрғындарының шексіз қуанышына себеп болды.

Соғломбек Балашовтың тынымсыз еңбегінің нәтижесінде көп ұзамай ауданның елді мекендерін газдандыру жұмыстары қызу басталып кетті. Бірлік және Қызыл ой ауылдық азаматтар жиыны аумағында 420 оқушыға арналған мектептердің жаңа ғимараты, “Алмалық” косалқы шаруашылығында фельдшерлік бөлімше, Нұрабад қорғаны Телов ауылымен байланыстыратын көпір және басқа да көптеген құрылыстар аяқталып пайдалануға берілді. Соғлом аға ұзақ жылдар бойы Сусам ауылындағы зират аумағын абаттандыруға көңіл бөліп, “Алтын мұра” облыстық қорымен ақылдаса отырып, “Пайғамбар ата” зиярат орнын құру жұмыстарына басшылық етіп, демеушілік жасап, өзінен бір ұлы және сауапты іс қалдырды. Кейіннен ол өзі бұрын басқарған Сабыр Рахимов атындағы совхозда жемісті еңбек етіп, игі істерін жалғастырды.

Бүгінде Соғломбек Балашовтың лайықты шәкірттері Шүңқар Өмірзақов, Мұхаммәдәлі Достбаев, Юнусали Құлдашев, тағы басқалар халық арасында жан-қиярлық еңбектерімен танымал. Өзбекстан Республикасына еңбегі сіңген ауыл шаруашылығы қызметкері атанған Соғломбек аға он рет Ташкент облыстық кеңесіне депутат етіп сайланған және бірқатар орден, медаль, төсбелгілермен марапатталды. Соғломбек қажы Балашовтан көмел де салықалы ұрпақ қалды.

Өлия ӨБДІРАХМАНОВА,
“Нұрлы жолдың” тілшісі.

БІЛІМ — БАСТЫ КАПИТАЛ

Қазіргі жаһандану дәуірінде ұлттың да, мемлекеттің де басты байлығы — табиғи ресурстар немесе қаржылық активтер емес, білімді адам екені айқындала түсті. Білім мен ғылымға салынған әр инвестиция елдің экономикалық қуатын ғана емес, рухани әлеуетін де арттырады. Жеке деңгейде білімнің құны аса жоғары. Бүгінгі еңбек базары үздіксіз жаңарып, жаңа мамандықтар пайда болуда. Жас ұрпақтың өмір бойы оқуға бейімделуі — олардың тұрақты жұмыспен қамтылуының, әлеуметтік мәртебесінің кепілі. Білім алған тұлға сыни ойлау, технологияны игеру, жаңашылдыққа ұмтылу қабілеттерін қалыптастырады.

Мемлекеттік деңгейде білімнің стратегиялық рөлі ерекше. Елімізде соңғы жылдары білім беру жүйесін жаңғыртуға айрықша көңіл бөліп келеді. Университеттердің академиялық үткірлық бағдарламалары, халықаралық ғылыми жобалар, цифрлық білім платформалары — осының айғағы. Бұл үрдістер аймақтық тұрақтылықты, экономикалық әртараптандыруды және инновациялық дамуды қамтамасыз етеді. Халық даналығында “Білекті бірді жығар, білімді мыңды жығар” деген сөз бар. Шын мәнінде, табиғи байлық сарқылуы мүмкін, ал білім — сарқылмайтын капитал. Сол себепті әр отбасы, әр оқу орны, әр мемлекет ең алдымен сапалы білім беруге күш салуы тиіс. Білім — тек жеке жетістікке апаратын жол емес, ұлттың өркендеуінің негізгі өзегі. Болашағы жарқын ел — мектеп партасынан бастап ғылымның шыңына дейінгі сапалы білімге ұмтылған ел.

Ихтияр ЖОЛДАСОВ,
Шыршық мемлекеттік педагогикалық университеттің доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты.

емес, әрбір азаматтың қатысуы маңызды. Бұл үдерісте ата-аналар, мұғалімдер, жастар, белсенділер мен БАҚ өкілдері белсенді болуы керек. Өйткені тек ұжымдық әрекет арқылы әділ, заңды және адамилық тұрғыдан дамыған қоғам құруға болады.

Қорытындылай келе, Кенимех ауданында қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары — бұл тек құқықтық құжат емес, сонымен қатар қоғамда сенім, әділдік және заңдылық қағидаттарын нығайтуға бағытталған берік негіз. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес — бұл заңды талап қана емес, әрбір адамның рухани борышы, болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілігі.

Гүлдана НАРЫНБЕТОВА,
Кенимех ауданы әкімі кеңесшісі, коррупцияға қарсы ішкі бақылау қызметін жүргізу, жемқорлыққа қарсы күрес нәтижелілігін мониторингтеу және бақылау, есеп жүргізу бойынша маман.

Білім беру саласы

ЖҮЙЕЛІ ТӘРТІППЕН ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛУДА

Бүгін Жаңа Өзбекстан өмірінің барлық салалары терең реформалар алаңына айналған. Бұл үдерісте әлеуметтік саланың негізгі саналатын білім беру жүйесіндегі өзгерістер, еліміздегі соңғы жылдары білім берудің барлық басқыштарын заманалық талаптар негізінде ұйымдастыру бойынша іс жүзіндік істер шешуші басқышқа өтті.

Білім беру саласында жүзеге асырылып жатқан реформалардың негізгі бөлігін, әрине жоғары білім беру жүйесіндегі реформалар құрайды. Елімізде жоғары білім беруді жүйелі реформалаудың үстем міндеттерін белгілеу, еркін пікірлейтін жоғары білікті кадрлар даярлау үдерісін сапа жағынан жаңа басқышқа көтеру, жоғары білім беруді жаңғырту, озық білім беру технологияларына негізделген жағдайда әлеуметтік сала экономикаынан салаларды дамыту мақсатында мемлекет басшысының Өзбекстан Республикасының жоғары білім беру жүйесін 2030 жылға дейін дамыту Концепциясы саладағы жаңа реформалар үшін кіріспе міндетін атқаруда.

Осы құжатқа интеллектуалды өркениетті жеделдету, бәсекеге қабілетті кадрлар даярлау, ғылыми және инновациялық қызметті нәтижелі ұйымдастыру, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастықты нығайту мақсатында ғылым, білім және өндірістік интеграцияны дамыту сияқты міндеттер негіз етіп алынған. Сондай-ақ құжаттың мазмұны еліміздің жоғары білім беру жүйесін реформалаудың үстем бағытарын бейнелейді. Онда жоғары оқу орындарында қамту деңгейін кеңейту, сондай-ақ білім берудің сапасын арттыру, цифрлы технологиялар мен білім берудің платформаларын енгізу, жастарды ғылыми қызметке жұмылдыру, инновациялық құрылымдарды қалыптастыру, ғылыми зерттеулер нәтижелерін коммерцияландыру, сондай-ақ басқа да көптеген бағыттар белгіленген. Бұлардың бәрі білім беру үдерісін жаңа сапаға көтеру үшін қызмет етеді.

Ақпарат технологиялар ғасыры деп аталатын ХХІ ғасырда өмірдің барлық саласында — өндірістік, құрылыс, химия, ауыл шаруашылығы, тоқымашылық, машинажасау, тағы басқа да салаларда жоғары өркениеттің пайда болуы үшін ғылым-білімді дамыту, бұл орайда жаңалықтар ашу өмірлік қажеттілікке айналды. Бұл үдеріс алдағы уақытта өркениет жолын ұстанған барлық мемлекетте тілге алынууда. Республикамызда да осы үдеріске баса назар аударылууда.

Қорыта айтқанда, білім беру саласында жүзеге асырылып жатқан болашақты міндеттер, өзінің көкейтесті және іс жүзіндік маңыздылығымен басқа салалардағы реформалардан қалыспайды. Себебі білім беру саласындағы реформаларды одан әрі ауқымды түрде жалғастыру заман талабы.

Г.АЛЕКСЕЙ,
ШМПУ-дің Гуманитарлық пәндер факультеті, тарих кафедрасының доценті.

Байқау

МҮСІНШІЛІК СИМПОЗИУМЫ

Мемлекетті, халықты, ұлтты әлемге паш ететін өнердің түрі көп. Адам қолымен жасалған әдемі өрі қайталанбас туындылардың басқалардан ерекшелігі сол, өнер туындысында көрініс тапқан ұлттық құндылықтарда жатады. Сондықтан да халықтың ұлттық болмыс-бітімін шығармашыл өкілдерін қолдап-қуаттау, оларға мүмкіндік беріп, ынталандырудың маңызы жоғары.

Үстіміздегі жылы өтетін IV Халықаралық мүсіншілік симпозиумы қарсаңында Көркем шығармашылар бірлестігінің конференциялары залында арнайы кездесуі, сондай-ақ симпозиумға жіберілетін жобалардың тұсауыкерсі мен талқылауы өтті.

Шарада шығармашыл-авторлардың еңбегі, олардың көркемдік шеберліктері мен шығармашылық жанаңсуы жөнінде пікір айтылды. Онда Экология, қоршаған ортаны қорғау және климат өзгеруі министрі А.Абдухалимов қатысып, мүсіншілердің шығармашылық істерімен танысып шықты.

Айта кетерлік жайт, Өзбекстанда тұңғыш рет халықаралық мүсіншілік симпозиумы 2022 жылдың 10 августынан 10 сентябріне дейін Самарқан қаласында, Шанхай ынтымақтастық ұйымдарына мүше елдердің саммиті аясында өткізілген болатын. Оған сол кезде 14 мүсінші қатысқан болатын, оның 7-і шетелдік, ал қалғаны өзбекстандық мүсін өнерінің өкілдері еді.

Үстіміздегі жылы да атылмыш беделді симпозиумын ұйымдастырылуы және жоғары деңгейде өтуі жоспарланған.

Шара Өзбекстан Республикасы Экология, қоршаған ортаны қорғау және климат өзгеру министрілігінің ынтымақтастығында ұйымдастырылуда. Үстіміздегі жылдың 9 сентябрінде алдағы өтетін симпозиум аясында ұсынылған 300-ге жуық жоба қаралды. Байқауға әлемнің 53 мемлекетінен, жалпы 178 мүсінші өз жобаларымен қатысу үшін өтініш жасаған.

Жалпы айтқанда, алдағы уақытта өтуі жоспарланып отырған мүсіншілік симпозиумы тек мүсіншілердің шеберлігі мен дарынын жүзеге шығаратын шара болып қана қоймай, еліміздің беделін әлемге ейгілі ететін өнер ортасы болатын анық.

Г.ОРЫНБАСАРҚЫЗЫ